

POGWAREK

OBCHODY ROKU JORDANOWSKIEGO

Wydanie specjalne

6

Drodzy czytelnicy

Witamy w specjalnym wydaniu naszego Pogwarka przygotowanym w rocznicę nadania naszej placówce imienia dr Henryka Jordana.

W naszym piśmie przekazujemy Wam najważniejsze informacje o życiu i pracy tego wielkiego człowieka.

Henryk Jordan – Patron naszej szkoły

Henryk Jordan urodził się 23 lipca 1842 roku w biednej rodzinie ziemiańskiej w Przemyślu. Niższe klasy gimnazjum ukończył w Tarnopolu, a następne klasy w Tarnowie. W 1863 roku z wyróżnieniem zdał egzamin dojrzałości. Po ukończeniu nauki w szkole średniej rozpoczął studia w Wiedniu. Po kilku miesiącach przeniósł się jednak na studia medyczne do Krakowa na Uniwersytet Jagielloński. Studia skończył w 1867 roku. W Nowym Jorku po raz pierwszy zapoznał się z zagadnieniami wychowania fizycznego i ich znaczeniem dla prawidłowego rozwoju młodzieży. Równocześnie rozpoczął praktykę położniczą i ginekologiczną.

Po półtorarocznym pobycie w Nowym Jorku postanowił wrócić do Polski.

W 1870 roku otrzymał dyplom doktora medycyny. Zyskał powszechne uznanie jako wybitny lekarz nie tylko w Krakowie, ale i w całej Galicji. Służył również bezinteresowną pomocą lekarską ludziom najbiedniejszym. Kilkakrotnie wzywany był z poradami lekarskimi na dwór Habsburgów do Wiednia. Dzięki tym wyjazdom uzyskał znaczne dochody finansowe, które umożliwiły mu realizację późniejszych projektów.

W 1881 roku został wybrany na członka Rady Miasta Krakowa i godność tą sprawował do końca swego życia, pracując oddanie na polu spraw sanitarnych, szkolnych i pedagogicznych. Uzyskał tytuł docenta i rozpoczął wykłady na Uniwersytecie Jagiellońskim.

W 1890 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego. Powszechnie szanowany i lubiany przez kolegów oraz młodzież akademicką jako wybitny pedagog, który rozumiał potrzeby swych studentów

ZESPÓŁ REDAKCYJNO-WYDAWNICZY

Marzena Mospinek
Ewa Gasińska
Mirośława Szczepanik
Małgorzata Cirkot
Ewa Starczewska
Bogumiła Kopczyńska
Tadeusz Wojciechowski
Anetta Filipiak
Małgorzata Kantorska
Grażyna Graczyk
Iwona Majchrzak
Jolanta Kosińska-Wajcht
Agnieszka Peła
Małgorzata Karasińska
Anna Kaźmierczak
Barbara Kułak
Małgorzata Czarnecka
Krystyna Zagajewska
Tadeusz Kierbiedź
Joanna Wierzejska

Uczniowie:
Anna Bielawska,
Rafał Cyniak,
Urszula Kędzierska
Bartek Ligenza
Mariusz Zalewski

Adres redakcji:

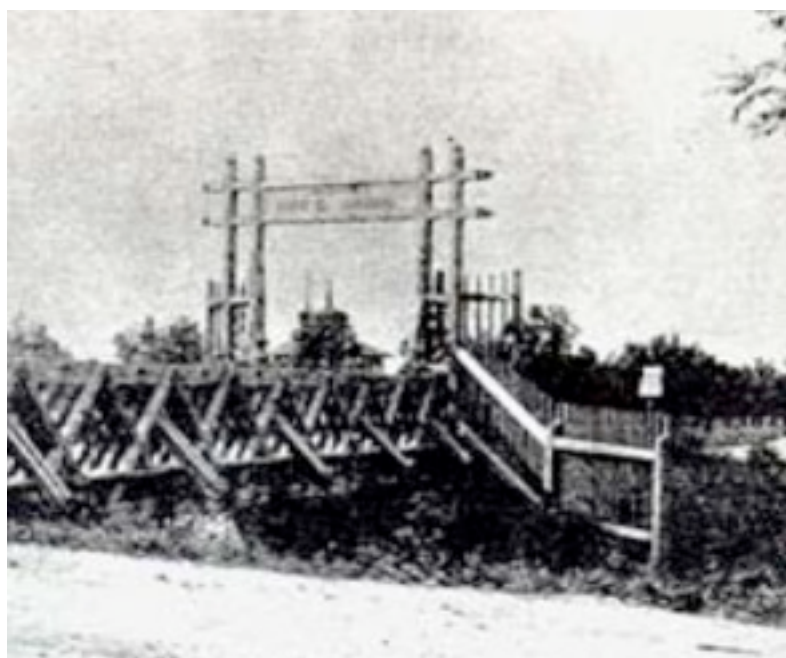
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 3
Łódź ul. Tkacka 34/36
tel. 0-42 678-93-23, 0-42 678-99-96
e-mail: sosw3@interia.pl
http:// www.sosw3.pl

Kwartalnik Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 3 w Łodzi i szedł im często z pomocą materialną, płacąc za najuboższych czynsze. W stosunku do chorych odnosił się zawsze z niezwykłym taktem, uprzejmością oraz współczuciem, dzięki czemu cieszył się pełnym uznaniem i popularnością wśród społeczeństwa. Zmarł 18 maja 1907 roku.

Park dr Henryka Jordana

Henryk Jordan jest twórcą parku dlagier i zabaw dla dzieci i młodzieży. Uroczyste otwarcie Parku (po otrzymaniu oficjalnego pozwolenia), któremu Rada Miasta Krakowa nadała nazwę „*Park miejski doktora Henryka Jordana*” odbyło się w 1889 roku. Na uroczystość tę przybyli liczni krakowianie oraz zaproszone dzieci i młodzież ze wszystkich sfer społecznych. Sprzęt sportowy Henryk Jordan zamówił za granicą, dokąd jeździł, by poznać najnowsze urządzenia i przyrządy. Pragnął, aby park był urządzonej nowocześnie oraz spełniał wszelkie standardy, jakie wówczas obowiązywały w innych krajach zwłaszcza Szwecji, Niemczech i Szwajcarii.

Brama główna Parku Dr. Jordana, 1889

Przewodniczącym Zarządu Parku był Henryk Jordan, a jego zastępcą i kierownikiem obiektu dr Kazimierz Homiński, który ułożył szczegółowy program ćwiczeń i zabaw na poszczególne dni tygodnia a także czuwał nad całością funkcjonowania parku.

W programie położono nacisk nie tylko o dbałość o rozwój fizyczny, ale także społeczny oraz zapewnienie jak największej dawki ruchu dotleniającego mózg. Ciągłe zmiany rodzajów gier i zabaw miały zapobiec nudzie i monotonii podczas zajęć. Dr Homiński opracował w sumie 68 różnorodnych

zabaw i zajęć. Po każdej turze zabaw młodzież zmieniała boisko maszerując przy śpiewie pieśni patriotycznych. Właśnie na śpiew Jordan zwracał szczególną uwagę, uważając, że śpiew nie tylko ożywia zajęcia, ale również ma wpływ na kształtowanie postaw moralnych, takich jak: rozbudzanie poczucia jedności, solidarności i braterstwa. Śpiew wpływał także na rozwój kulturalny młodzieży.

Zapisy na zajęcia w parku odbywały się w kwietniu. Po zakończeniu zapisów dokonywano podziału dzieci i młodzieży na oddziały, na których czele stali przewodnicy. To oni prowadzili i organizowali zajęcia zgodnie z planem oraz instrukcjami otrzymywanymi na bieżąco od kierownika w czasie codziennych odpraw przed ćwiczeniami. Przewodników początkowo powoływał Jordan spośród lekarzy, nauczycieli i studentów z czasem wybierani byli przez samą młodzież.

W pobliżu pawilonu głównego ustawiono budynek przeznaczony na natryski po skoń-

Kwartalnik Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 3 w Łodzi czonych ćwiczeniach. W roku 1899 Jordan uzyskał zgodę oraz kredyt od Rady Miejskiej na budowę mleczarni, która służyła dzieciom i młodzieży do podwieczorków, dofinansowanych przez Jordana. Po zakończeniu roku szkolnego na początku wakacji organizowano wielką zabawę ogrodową. Zabawa ta była świętem sportowym, pokazem wszystkich rodzajów i form rekreacji uprawianych w Parku. Zabawie towarzyszyły występy muzyczne, loteria fantowa i gry towarzyskie.

W 1914 roku Kraków uczcił pamięć Henryka Jordana stawiając pośrodku centralnej alei Parku jego popiersie.

Działalność dr Henryka Jordana.

Praca dla społeczeństwa była ideą przewodnią całego życia Henryka Jordana. Wrażliwy był szczególnie na sytuację ludzi ubogich.

Na początku pracy zawodowej z własnych pieniędzy doprowadził ciepłą wodę do sal operacyjnych. Cały czas prowadził zakrojoną na szeroką skalę akcję uświadamiania i profilaktyki prozdrowotnej. Od roku 1890 Henryk Jordan zainteresował się losem młodzieży rzemieślniczej, zaniedbanej wychowawczo pozbawionej rozrywek po pracy, często oddalonej od domu rodzinnego. Postanowił, że Park będzie otwarty dla nich w niedziele i święta.

W początkowym okresie starano się podnieść poziom higieny osobistej młodzieży, wyrabiając w nich nawyk starannego mycia się a następnie zaczęto realizować nakreślony program wychowawczy. Na własny koszt przygotował również dożywianie w formie śniadań i podwieczorków, a najpilniejszej młodzieży wręczał nagrody w postaci książeczek kasy oszczędnościowej z pierwszą wpłatą. Organizował także dla młodzieży rzemieślniczej wycieczki krajoznawcze. Jednak ulubioną zabawą młodzieży w Parku była piłka nożna, którą spopularyzował Henryk Jordan. Drugą grą, którą rozpowszechnił był palant - zmodyfikowany przez Jordana amerykański baseball. Wprowadził do zajęć ćwiczenia wojskowe, które stały się wielką atrakcją i przyczyniły się do zwiększenia frekwencji wśród młodzieży.

W 1902 roku zainteresował się ciężkim losem Polaków pod zaborem pruskim. Chcąc przeciwstawić się fali germanizacyjnej w Wielkopolsce zaczął zapraszać do siebie na wakacje studentów Prus Zachodnich i wyjeżdżał z nimi na wspólny wypoczynek do Zakopanego, gdzie starał się ugruntować w nich język polski, poczucie narodowe i miłość do Ojczyzny.

Henryk Jordan rozumiał, że podstawą całego wychowywania młodego pokolenia jest prawidłowy rozwój fizyczny, poprzez zabawy, gry zespołowe, sport i gimnastykę. Henryk Jordan doceniał rolę, jaką odgrywa w wychowaniu praca fizyczna. W związku z tym postanowił wprowadzić do Parku nowe formy kształcenia praktyczno – technicznego, zakładając dla młodzieży szkół średnich warsztaty stolarskie, tokarskie, snycerskie, ślusarskie, a także działki kwiatowo – warzywne.

Jordan kładł ogromny nacisk na wychowawczą funkcję zabawy ruchowej na świeżym powietrzu. Aby mieć sojuszników i wykonawców swoich koncepcji musiał posiadać wyszkoloną kadrę. Podjął więc starania o kształcenie nauczycieli wychowania fizycznego na poziomie akademickim, pierwsze na ziemiach polskich. Kierunek zabaw realizowany w parkach jordanowskich podporządkowywał dzieci regułom stawianym przez

Kwartalnik Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 3 w Łodzi przewodników, wpajano przekonanie, że pracując wytrwale można osiągnąć zamierzony cel, uczono skromności, przyzwoitości, wstydlivości, samodzielności. Wychowanie człowieka z silną wolą, z silnym charakterem stanowiło o doniosłości ról wychoawczych, jakie spełniała praca Jordana.

Mija 100. rocznica śmierci dr Henryka Jordana, jego życiowe dzieło wydaje się ponadczasowe i nadal aktualne. Analizując jego słowa i poglądy na temat wychowania, pielęgnowania zasad moralnych, dbania o zdrowie i tężyznę fizyczną młodego pokolenia, wydaje się, że jest to jeden z najlepszych programów autorskich. Zajęcia wychowania fizycznego na przestrzeni stulecia uległy znacznej transformacji jednak idea dr Henryka Jordana, żeby wychowywać poprzez sport wciąż odgrywa ważną rolę.

Medal imienia dr Henryka Jordana.

Działalność Henryka Jordana w szczególności sposób uhonorowało Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, które w 1974 roku ustanowiło medal jego imienia. Medal ten może otrzymać organizacja społeczna, koła przyjaciół dzieci i wszyscy pełnoletni obywatele za systematyczną działalność w zakresie rekreacji i usportowienia dzieci i młodzieży, a w szczególności za:

1. Rozszerzanie i ulepszanie warunków do uprawiania sportu w miejscu zamieszkania i tworzenie środowiskowych wypożyczalni sprzętu sportowego i zabawowego;
2. Budowę w czynie społecznym w środowisku zamieszkania urządzeń sportowych i rekreacyjnych;
3. Organizowanie życia sportowego dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania, tworzenie podwórkowych drużyn sportowych, prowadzenie gier i zabaw na świeżym powietrzu;
4. Organizowanie życia sportowego dzieci i młodzieży w okresie trwania akcji letniej i zimowej oraz akcje mające na celu kontynuację idei dr Henryka Jordana.

Literatura:

1. B. Łuczyńska: Fenomen Henryka Jordana, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2003
2. H. Smarzyński: Dr Henryk Jordan pionier nowoczesnego wychowania fizycznego w Polsce, PWN Kraków 1958

Opracowała:
Małgorzata Banasiak

SOSW Nr 3 imienia Henryka Jordana

W 1980 roku z inicjatywy dyrektora Zofii Szymury, Henryk Jordan został wybrany na Patrona naszego Ośrodka. Uroczystość nadania imienia i sztandaru, poprzedzona była pracami porządkowymi. Przede wszystkim odnawiano urządzenia, jakie znajdowały się na naszym placu zabaw. Podczas tej uroczystości oprócz pracowników, wychowanków i ich rodziców wzięli udział zaproszeni goście. Od tej pory minęło wiele lat... W tym roku obchodzimy 100 rocznicę śmierci naszego patrona.

Scenariusz przygotowano dla Specjal-

nego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego

Nr 3 w Łodzi. W skład Ośrodka wchodzi: szkoła podstawowa, gimnazjum oraz szkoła przysposabiająca do pracy. Uczniowie – to dzieci i młodzież upośledzona umysłowo w stopniu umiarkowanym, znaczącym i głębokim.

W okresie poprzedzającym Dzień Patrona uczniowie poznali życie i idee dr Henryka Jordana, zwiedziły duże łódzkie place zabaw a ponadto: wiedzą, że:

- Henryk Jordan był twórcą idei wychowania fizycznego w Polsce (rozpowszechnił piłkę nożną);
- założył ogród, który został pierwowzorem placów zabaw (nazwanych w późniejszym okresie od jego imienia, ogródkami jordanowskimi);
- był cenionym lekarzem i społecznikiem.

Przebieg uroczystości

Na całość uroczystości składa się: apel, konkurs plastyczny oraz zabawy.

1. Apel poranny – przedstawienie dzieciom przebiegu dnia.
2. Konkurs plastyczny nt. „*Mój wymarzony plac zabaw*”.
3. Zabawy na świeżym powietrzu.
 - Ryby w sieci (gra dla dowolnej liczby uczestników)
 - Wiewiórka w dziupli (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)
 - Wilk i owce (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)
 - Jastrząb i kury (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)
 - Chwyć – odrzuć (zabawa dla 10-15 osób)
 - Wyścig na jednej nodze (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)
 - Wyścig na hulajnodze (zabawa dla dowolnej ‘parzystej’ liczby uczestników)
 - Wyścig w workach (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)
 - Wyścig na szczudłach (zabawa dla dowolnej, parzystej liczby uczestników)

Kwartalnik Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 3 w Łodzi

- Skok w dal (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)
- Gra w gumę (zabawa dla 4-6 osób)
- Przeciąganie liny (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)
- Kolory (zabawa dla 6-15 osób)
- Berek (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)
- Rzut piłeczką do celu (zabawa dla dowolnej liczby uczestników)

W nagrodę za aktywny udział we wszystkich konkurencjach każda z klas otrzymuje piłkę.

4. Mecz piłki nożnej (2x30min.) nauczyciele kontra uczniowie – członkowie Uczniowskiego Klubu Sportowego „Tkacka”. Zwycięskiej drużynie puchar wręcza dyrektor SOSW Nr 3 w Łodzi.

Opracowały:
Małgorzata Banasiak
Wiesława Woźniak

Z rozmów uczniowskich.

U nas w ogródku jest fajny domek ze zjeżdżalnią. Mamy też huśtawki z opony, karuzelę, koniki do bujania. Mamy nową folię, gdzie jest sałata.

Ania Bielawska

Ja chciałabym większą salę gimnastyczną.

Julita Matusiak

Ja marzę o większej sali gimnastycznej, rowerach, wrotkach.

Marcin Wojciechowski

Ja chcę w ogródku huśtawki dla dorosłych, na sali dużą siatkę do siatkówki, plażę przy ogródku, boisko do siatkówki na powietrzu.

Ula Kędzierska

Ja chcę większą salę gimnastyczną, większą siłownię, większe boisko do gry w piłkę, basen.

Rafał Cyniak

Marzę o nowym boisku.

Adrian Woźniakowski

Ja chciałbym w ogródku stół na szachy.

Grzegorz Krawczyk

Chciałbym basen,

Adam Dzidek

Ja potrzebuję większą salę gimnastyczną do gry w siatkówkę, basen, siłownię,

Adam Piasny

Sala gimnastyczna i boisko ze Świątłami,

Mariusz Zalewski

Zebrała Ula Kędzierska

Wpisz nazwy obrazków przy odpowiednich cyfrach. Rozwiązaniem będą litery czytane z góry na dół w pogrubionej ramce.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

DLA UCZNIÓW

Opracowała: Bogumiła Koczyńska